

CINEMA IN GOUDEN GLORIE

In elke editie stellen we onze lezers graag voor aan enkele speciale projecten en dat is deze keer zeker niet anders. In het Franse stadje Cahors ontwierp architect Antonio Virga een bioscoop met de klinkende naam 'Le Grand Palais'. We leiden je nu graag rond in dit grote paleis.

Antonio Virga is een Italiaanse architect die, aan het begin van de jaren negentig, zijn gelijknamige architecten- en ontwerpstudio oprichtte in Parijs. De eerste jaren van zijn carrière werden gekenmerkt door renovaties van stedelijk erfgoed en interieurinrichtingen: van hoofdkantoren en showrooms tot privé-appartementen. Door de jaren heen bouwde hij een beroemd en veelzijdig klantenbestand op, met onder meer Dior, Céline, Diesel en Yves Saint-Laurent. Zijn architectuur laat zich omschrijven als functioneel en tegelijkertijd communicerend, met een duidelijke aandacht voor details en zuiverheid van lijnen.

Vanaf de jaren 2000 worden zijn activiteiten meer divers. Zo wordt het ontwerpen van openbare gebouwen ook een belangrijk onderdeel binnen zijn bureau. Met studen-

tenresidenties, jeugdherbergen, collectieve huisvesting, winkelcentra en maneges kan hij zijn concepten van comfort en esthetiek op een grotere schaal brengen. Deze grote diversiteit aan programma's past binnen zijn praktijk, die hij als generalistisch omschrijft en erfde van de Italiaanse cultuur.

Bij elk project legt de architect de focus op de locatie en haar identiteit, zodat elk van zijn gebouwen moeiteloos opgaat in de omringende architectuur en landschap. Tijdens het ontwerpen focust Virga op de kwaliteit van de ruimtes en hoe die gebruikt zullen worden. Naast functionaliteit, besteedt hij ook veel aandacht aan de ergonomie van het ontwerp, met harmonie als kernbegrip, waarbij hij zich baseert op zijn Italiaanse cultuur en zijn ervaring met design. Ook vindt hij het belangrijk om emoties op

MATERIAAL ALS VERBINDING TUSSEN DE NIEUWE EN OUDE ARCHITECTUUR

te wekken met zijn ontwerpen. Dat doet hij door te spelen met licht en materie, kleuren en geuren, geluiden en stiltes. Het resultaat is een erg zintuiglijke architectuur.

VERLOREN STEDELIJKHEID

Een van zijn projecten is een cinemacomplex met zeven filmzalen in het Franse stadje Cahors, dat 'Le Grand Palais' gedoopt werd. Het is gelegen aan de noordkant van het historische centrum, op een steenworp afstand van de oevers van de rivier De Lot. De oudere gebouwen die de bioscoop omringen, vormden ooit één geheel, dat eerst als klooster en nadien als militaire locatie fungeerde. Het project bood de gelegenheid om de symmetrie van de voormalige kazerne te herstellen, door de cinema onder te brengen in de oostelijke vleugel van het complex, die in 1943 afbrandde. Het Bessièreplein, de ruimte

TUSSEN OUD EN NIEUW

Eveneens belangrijk was dat het gebouw een tijdloos gevoel zou uitstralen. Het mocht namelijk niet als een nieuw element opvallen tussen het oude, maar moest sterk aanleunen bij wat er al was. Dit werd gerealiseerd door twee afzonderlijke volumes te creëren: een van baksteen en een van geperforeerd en verguld goudkleurig metaal, met elk een duidelijke rol ten opzichte van de openbare ruimte. Het bakstenen volume van de bioscoop 'kopieert' als het ware de volumes van

'tussen de gebouwen', dat vroeger als parkeerplaats dienst deed, werd omgetoverd tot een brede en gastvrije stedelijke ruimte, bedoeld voor voetgangers en beschermd door een bestaand bladerdak van bomen. Erg belangrijk in het ontwerp was om de verloren stedelijkheid die de site ooit had of kunnen hebben, terug te vinden.

AANDACHT VOOR DETAILS EN ZUIVERHEID VAN LIJNEN

Het plein is voor het grootste deel geplaveid met baksteen, maar herbergt in het midden een dichte groene zone, die de naam 'de oase' kreeg. Het Verzetsmuseum, vroeger ondergebracht in een gebouw op deze locatie maar dan afgebroken om plaats te maken voor Le Grand Palais, werd ondergebracht op de bovenste verdieping van het gebouw, maar met een aparte ingang die duidelijk gescheiden is van de bioscoopzaal. De gebouwen en aangrenzende buitenruimtes werden ingedeeld volgens een strikte, harmonieuze en vlakke indeling, die voorkomt uit de 19de-eeuwse ontwerpmethoden voor militaire en openbare voorzieningen. Daarbij koos de studio om alle ruimtes te ontwerpen volgens een grote eenvoud en eenheid van materialen, meubilair en beplanting.

Photography by Luc Beengly

Ook bij dit project speelde de architect met massa en lichtheid. Een idee dat onder meer tot uiting komt in de ontzagwekkende gevels van het monolithische volume. Op de bovenste verdiepingen is het omgeven door een machrabiya, ofwel decoratieve roosters die uit gedraaide houten staven en bollen zijn samengesteld. Deze verlichten de gevel en intrigeren vanop een afstand, wat ervoor zorgt dat toeschouwers naar de cinema gelokt worden. De geperforeerde gevel verlevendigt overdag de binnenruimtes dankzij het doordringende licht, en straalt 's nachts als het ware licht uit.

Le Grand Palais is een bioscoop zoals je nog nooit gezien hebt. De bezoekers komen er niet alleen voor de films, maar ook voor het gebouw. Met een sterke focus op de locatie en de functionaliteit van het ontwerp, wist de architect ons en vele anderen te verwonderen met zijn gouden cinemacomplex. ✨

(Tekst: Nathalie Van Laer)

de reeds aanwezige gebouwen op het plein. De architect wilde een materiaal gebruiken dat goed zou passen bij de materialen en kleuren van het oude Cahors. De keuze viel onder meer op baksteen, dat vaak wordt gebruikt in de traditionele architectuur van Cahors, zoals op de gevels van de nabijgelegen kerk Saint Barthelemy. Op deze manier vormt het de verbinding tussen de nieuwe architectuur van de cinema en de oude architectuur van het stadje. Ook het kleurenpalet werd op dezelfde manier gekozen, met een kleur die doet denken aan de natuursteen van Cahors en ook het goud past hier mooi bij. Tegelijkertijd wilde Virga dit traditionele materiaal op een inventieve en verrassende manier gebruiken. Dit deed hij door het gebouw te ontwerpen als een nagenoeg raamloos volume, dat helemaal bedekt is met baksteen, het dak inclusief.

